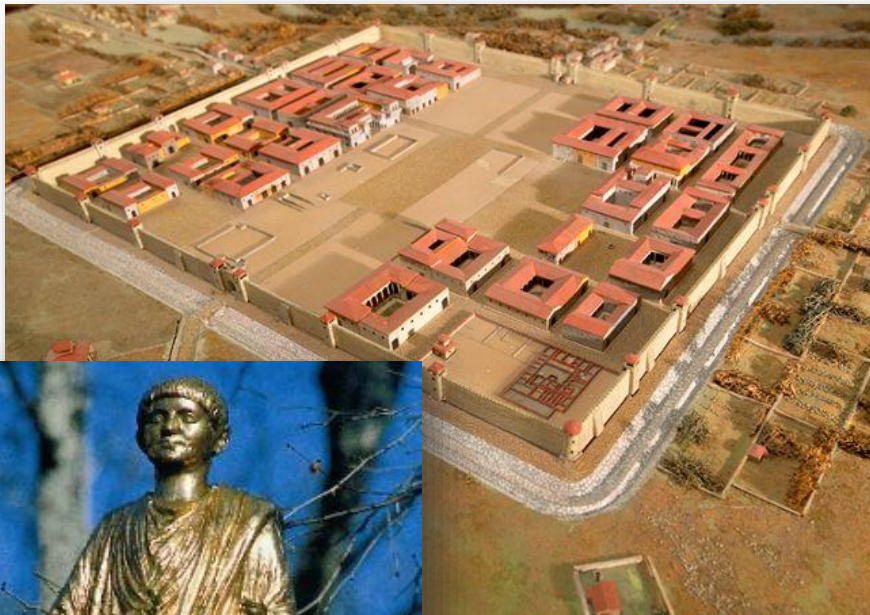

RIMSKA EMONA

Vsebina

Povzetek.....	3
Summary	3
Nastanek.....	4
Tloris mesta.....	4
Nekaj zanimivosti	5
Obramba.....	5
Propad	5
Ostanki Emone v današnji Ljubljani.....	5
Viri	6

Povzetek

Emona je najverjetneje nastala po teoriji Walterja Schmid, ki pravi da je bila kolonija že v času cesarja Avgusta. Imela je obliko pravokotnika z dolžinami stranic nekaj več kot 400 metrov. Obzidje, ki naj bi bilo zgrajeno že v prvi fazi gradnje Emone, je imelo 4 glavna vrata in nekaj manj kot 30 obrambnih stolpov. Po tlorisni podobi je imela eno glavno cesto v smeri sever-jug, ki ni bila na simetrali mesta, druga glavna cesta pa je potekala v smeri vzhod-zahod in je bila vzporedna 3 cestam na severni in južni polovici. Emona ni presegala 10 000 prebivalcev, ki so po večini živeli v blokih, več družin skupaj. Njen propad se je začel že leta 238, ko jo je prvič porušil Maksimin na pohodu v Italijo, povsem pa je bila porušena leta 452 s strani Hunov. V današnji Ljubljani lahko najdemo kar nekaj Emonskih ostankov kot na primer del ohranjenega obzidja ter kipec po imenu Emonček, katerega replika stoji na Kongresnem trgu.

Summary

Emona was most likely formed on Walter Schmidt's theory, which says that it was a colony in the time of Caesar August. It was in a shape of a rectangle of 430 x 540 meters. City wall, which is thought to have been built in the first stage of building of the city of Emona,

had 4 main entrances and little less than 30 defense towers. According to the floor plan there was one main road in the north-south direction, which was not in the symmetry of the city and the second main road took place in the east-west direction and was parallel to 3 other roads above and below the main one. The city of Emona did not exceed 10.000 residents, who were mostly living in blocks of several families

in one of them. Emona's downfall started in the year of 238, when it was demolished for the first time, by Caesar Maxsiminus. It was completely demolished by the year of 452 by The Huns. Today we can still find lots of remains of city of Emona in Ljubljana, including a part of the original city wall and a copy of the statue named Emoncek, which is displayed on Kongrensni square.

Nastanek

Emona je lahko nastala po 2 teorijah. Prvo je postavil Walter Schmid, ki se sklicuje na pisne vire in epigrafsko¹ gradivo, ter pravi da je bila Emona kolonija že v času cesarja Avgusta. Kasneje se tej pridruži še Jaroslav Šašel. Drugo teorijo je postavil Balduin Saria, ki pravi da je Emona vojaški tabor XV. Legije Apollinaris in da je postalo civilno naselje šele v času cesarja Tiberija. Materialni dokazi bolj potrjujejo Schmidovo in Šašlovo teorijo.

Tloris mesta

Emona je imela obliko pravokotnika z stranicami 300×360 dvojnih rimskih korakov oziroma 430×540 metrov. Obzidje je merilo od 6 do 8 metrov v višino ter do 2,5 metra v širino. Imelo je 4 glavne vhode in 26 obrambnih stolpov. Vsi so bili pravokotni razen enega pri južnih vratih in menda tudi enega pri severnih.

Emona je imela eno glavno cesto, ki je povezovala severna in južna vrata in ni bila na simetrični strani mesta zaradi že ene ceste ter značilnosti zemljišča. Druga večja cesta je povezovala vzhodna in zahodna vrata in je razpolavljala Emono na dve skoraj enaki polovici. Bila je vzporedna še 3 cestam pod in nad njo.

¹ Epigrafika je pomožna zgodovinska veda, ki proučuje napise na različnih materialih.

Nekaj zanimivosti

- Emona je imela talno gretje in kanalizacijo.
- Imela je forum s svetiščem.
- Verjetno ni presegla 10.000 prebivalcev.
- Grobišča so bila zunaj obzidja. Mrtve so na ta mesta začeli pokopavati v Tiberijevem času.
- Emona je bila predvsem trgovsko mesto, ki se je ukvarjalo z raznimi obrtni.
- Prevladovali so bloki v katerih je živelo več družin.

Obramba

Obrambni sistem naj bi bil zgrajen že v prvi fazi gradnje Emone, kar dokazuje tudi napis najden ob vzhodnih glavnih vratih *porta principalis dextra*, kar v prevodu pomeni Glavna (vrata) desno.

Propad

Emona je bila prvič porušena ob pohodu cesarja Maksimina v Italijo leta 238, nato jo je leta 314 prizadela državljanska vojna, potem še obleganje Gotov pod vodstvom Alarika leta 401, dokončno pa je bila porušena s strani Hunov z Atilo na čelu v letu 452.

Ostanki Emone v današnji Ljubljani

V Ljubljani lahko najdemo kar nekaj ostankov Emone, kot na primer Rimski ostanki v kleti Mestnega muzeja Ljubljana, ostanek zidu na Mirju, južno emonsko obzidje, čaša iz večbarvnega stekla ter kipec poimenovan Emonček, katerega kopija je postavljena na Kongresnem trgu pri podhodu.

Viri:

Internetni viri:

<http://www.mgml.si/mestni-muzej-ljubljana/emona-po-rimski-ljubljani-529/o-emoni/>

<http://sl.wikipedia.org/wiki/Emona>

Literatura:

Ložar, Rajko: Emona, Ilustracija (1931) str. 184-186